

Warszawa, dnia 5.VIII.1920.

TAJNE

do rak własnych Dowódcy

ROZKAZ OPERACYJNY Nr. 1.

I. Nasze 1 i 4 Armja prowadzą uporczywe walki z przeważającymi siłami nieprzyjacielskimi. Już siły Armji Czerwonej są nadwyreżone, lecz przewaga liczebna zmusza nas broniąc każdego koczka ziemi Ojczyściej, zbliżać się ku Warszawie. Obrona stolicy staje się aktualną i wymaga wyłączenia wszystkich sił, aby zakusy nieprzyjaciela zdobycia Warszawy, udaremnić.

Nadwyreżone siły nieprzyjaciela muszą być rozbite przez brawurę i bohaterski opór polskiego żołnierza i ochotnika, oraz przez dokładne i systematyczne przygotowanie się do tak poważnej akcji.

II. Dla obrony stolicy zarządzam obronę trójkąta Modlin-Zegrze-Warszawa i wyznaczam jako linię zewnętrzną obrony Płock-Wyszogród, Modlin wzdłuż Narwi, przyczółek mostowy Dębe, przyczółek mostowy Zegrze, przechodząc na lewy brzeg Narwi koło Serocka, Radzymin, Okuniew, Wiązownia, Karczew, /włącznie/ a do chwili wybudowania linii obronnej Wiązownia - Karczew, linja biegnie od Wiązowni, Emów, Rycica, wzdłuż potoku Swider do Wisły, oraz Wisłą do Góry Kalwarii /włącznie/.

Dla obrony tej linii zarządzam podział jej na 7 odcinków uwi- docznionych na załączonym szkicu

III. Obronę tych odcinków organizuje w sposób następujący:
A/ Grupa "Warszawska" odcinek I, II, III, IV.
Dowódca - Pułk. Jazwiński

Obsada :

a/ Piechota :

1 pułk kombinowany 4/VII b.w.

m.p. Falenica
m.p. Wiązownia

Baon Kowieński p.p.

1/142 p.p.

m.p. Dw. Mikosna - 3 baony

2 p. kombinowany 1/I p. wart.

m.p. Kobyłka

1/104 p.p.

m.p. Czarna Stara

1/109 p.p.

m.p. Radzymin

1/120 p.p.

m.p. Borki - 4 baony

6 p. Strz. Gran.

m.p. Zegrze - 2 baony

RAZEM :

9 baonó

b/ Artylerja :

1.2.3.4
Z.B. p.a.p.

16 dział 75 m.m.

1.2.3.4
201 p.a.p.

16 dział 75 m.m.

7. i 8
16 p.a.p.

8 dział 75 m.m.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Bat. zap. 1 p.a.p.	4 działa 75 m.m.
<u>1</u>	4 działa 75 m.m.
4 p.a.g.	
Bat. A	4 działa 120 m.m.
Bat. B	4 działa 155 m.m.
2/4 p.a.c.	4 działa 155 m.m.
Bat. Z/18 p.a.p.	4 działa
Bat. Z/18 p.a.p.	1, 2, 3, b.
18 p.a.c.	12 dział 120 m.m.

RAZEM : 52 lekkie działa i
28 ciężkich dział .

c/ Jazda :

Komb. pół szwadron . 1 p. szwol. m.p. Radzymin .

RAZEM : "Grupa "Warszawy" 9 baonów
60 dział i
1/2 szwadronu jazdy

Granice odcinka linii obronnej od Wisły do Karczewia /włącznie/
i do wsi Orzechowo na zachód od Dębe /wyłącznie/

B/ Grupa "Modlin" odcinek V i wzdłuż Wisły Wyszogród-Płock
włącznie .

Dowódca - Pułkownik Małowicz , B-ka O.W. Modlin .

Obsada :

a/ Piechota :

3 puł. komin. 1/131 p.p.	m.p. Modlin
4/1 wart. i etap.	m.p. Pomiechówek
1/2 baonu alarm. Z/13 p.p.	
Komp. alarm. Z/31 p.p.	
Komp. alarm. Z/41 p.p.	
2 komp. Wileńskiego p.p.	m.p. Wyszogród
1 komp. alarm. Z/42 p.p.	m.p. Wyszogród - 4 baony
Baon szkolny , szkoła podof., Centr. Instr., Szwadron Zapas. Zwiad.	
	m.p. Modlin 1 baon
1/2 baonu alarm. 6 p.p. Płock.	
1/2 baonu alarm. 10 p.p. Płock	
1/2 baonu alarm. 37 p.p.	
1/2 baonu	razem : 1 1/2
	RAZEM : 6 1/2 baon

b/ Artyleria :

b.a.z. 1 p.a.c.	4 działa
Bryg. Lit.-Biał.	8 haub. 48 m/
1/2k p.a.p.	4 działa 75 m.m.
Bat.zap. Wyszogród	4 działa 120 m.m.
Działa pozycyjne /Liczba będzie określona później/ .	

RAZEM :

Granice odcinka linii obronnej od wsi Crzechowo na zachód od Dębe /włącznie/ do Płocka /włącznie/

C/ Ośrodek . /Noyeau/ Warszawa / VI/

Dowódca - Gen.Ppor. Zawadzki

Obsada :

a/ Piechota :

Pułk.alarm. D.O.Gen.Warszawa	2 baony
4 pułk.kombin. 2/I b.wart.	m.p.Warszawa
4/I b.wart.	
Baon Łódzki wart. i etap.	
Komp.esk.1/VII	3 baony
O.L.K.	1 baon

RAZEM : 6 baonów .

Oprócz tego podlegają oddziały policji i Straż Obywatelska .

Zadanie : Obrona "Noyeau " m.p. Warszawa - Praga

Utrzymanie bezpieczeństwa w m. Warszawie .

D/ Grupa "Kalwarja" /odcinek VII/

Bezpośrednie kierownictwo nad organizacją Grupy powierzam mojemu zastępcy Gen.Ppor. Zabczyńskiemu .

a/ Piechota :

1/168 p.p.	1 baon
9 p.strz.gran.	1 komp.

RAZEM : 1 1/4 baonu .

b/ Artyleria :

5 - 6
201 p.a.p.

8 dział 75 m.m.

1 b.a.k.

4 dział. 3 cal.

RAZEM : 12 dział .

RAZEM Grupa "Góra Kalw" . 1¼ baonu i
12 dział .

Zadanie : Obrona odcinka Wisły od Karczewia /wyłącznie/ do
Góry Kalwarji /włącznie/ Uniemożliwianie przekroczenia Wisły
zwłaszcza przez bród koło Góry Kalwarji .

E/ Rezerwa

Gen. Ppor. Ledóchowski .

- IV. 11 Dyw^z Piech. w rejonie Radzymin - Pustelnik .
- V. Linję zewnętrzną obsadzić natychmiast do odparcia ewent.
ataków jazdy nieprzyjacielskiej .
- VI. D-cą artylerji Wojsk. Gubernatorstwa został mianowany
Pułk. Bereza .
- VII. Pułk. Navratil , Szef Inż. Wojsk. Gub. Warsz., obejmuje
ogólne kierownictwo robót fortyfikacyjnych i budowy przepraw przez
Wisłę , do którego należy zgłaszać wszelkie zapotrzebowania .
Zwracam uwagę że przygotowania stanowisk dla karab.maszyn.
i budowa przeszkód z drutu kolczastego muszą stanowić najpilniej-
sze roboty .
- VIII. Łączność - szemat łączności w załączeniu . Szef łączności
przydział po pół plutonu telef. do dyspozycji Dowództw Grupy War-
szawa i Modlin .
- IX . Zaopatrzenie wszelkiego rodzaju - przez D.O.Gen. Warszawa .
a/ Amunicja - po 120 naboi na karabin, 120 pocisków na działko
polowe, 160 - na działko ciężkie i taka sama ilość w czółówkach po-
ciągowych zorganizowanych przez D.O.Gen. Warszawa .
b/ Żywność - z magazynu na Pradze .
- X. Zarządzenia sanitarne : Chorych i rannych skierowywać
na Stację Zborną chorych i rannych w Warszawie .

Dtwa Grup i samodzielnych odcinków będą nadsyłały meldunki
terminowe do Dtwa Gubernatorstwa Wojsk. Warszawa Pl. Saski 7

o godzinę 19

XII . Zastępcą moim naznaczam Gen. Ppor. Zabczyńskiego
któremu oprócz zorganizowania obrony odcinka Góra Kalwarja
powierzam dozór nad zabezpieczeniem przepraw przez Wisłę
w Jabłonie , w Warszawie i w Górze Kalwarji .

Za zgodność :

LATINIK w r .

Bobicki

Generał Ppor. i Gubernator
na Warszawę .

Podpułkownik i Szef Sztabu
Gubernatorstwa Warsz.

z załączniki

Otrzymują :

D-ca O.Gen.W.	1	
Szef Sztabu D.O.Gen.W.	1	
Wydz.I.Szt.OGW	3	do wykonania
" " I a-	2	
" " IV	4	
Dział Int.OGW.	4	
Szef Sanit "	1	
Dział Bud-Kwat.	1	
Insp.Inż. i Sap.	2	
" Piech.	1	
" Art.	1	
Gen. Wroczyński	1	
Gen. Zawadzki	1	
Pułk. Malewicz	1	
Pułk. Jazwiński	1	
Pułk. Navratil	1	

Adj. Generalna	1	
N.D. I Szt.	1	
" III Szt	1	do wiadomości .
" IV Szt.	1	
M.S.Wojsk. Minister	1	
" Wiceminister	1	
" Szef B.P.	1	
" Oddz.I.	1	
" " IV	1	
" Dep.I.	2	
" Dep.II	4	
" Dep.III	3	
" Dep. IV	4	
" Dep.V	1	
" Dep.VI	1	
" Dep.VII	1	
Łapas:	70	

123 .

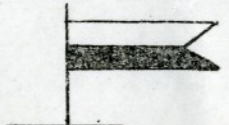
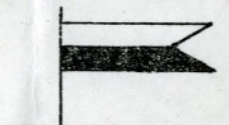

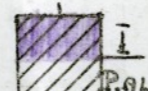
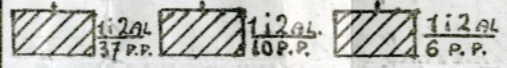
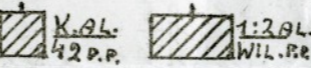
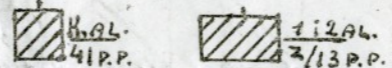
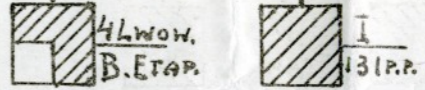
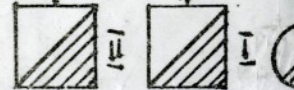

WOJSKOWY GUBERNATOR
 WARSZAWY
 SZTAB WYDZIAŁ I
 L. dz. tajn. 7062 /Iewid.

ORDRE DE BATAILLE ZAŁOGI TRÓJKĄTA WARSZAWY

Z DNIA 4-VIII-20 ROKU

WOJSKOWY GUBERNATOR WARSZAWY GEN.-PPOR. **L**
 ZASTĘPCA WOJSKOWEGO GUBERNATORA GEN.-PPOR. **ŻAB**
 SZEF SZTABU PPULK. SZT. GEN. **BOBICKI**

D-TWA GRUP	GEN.-PPOR. ZAWADZKI OŚRODEK-WARSZAWA. <i>* 3 1/2</i>		PULK. MALEWICZ GRUPA „MODLIN” 4 3/4, 16 Dz. L. 8 Dz. C.				
	 4 P. KOMB.		 3 P. KOMB.				
PIECHOTA	 VI ODCINEK.		PRZYCZÓŁEK MOSTO- WY PŁOCK	PRZYCZÓŁEK MO- STOWY WYSZOGRÓD.	 I ODCINEK.	 IV ODCINEK.	
	KPT. MORAWSKI. Mjr. JASINSKI. POWAZKI PRAGA CYTADELA I 75132 P.P.		 PŁOCK	 WYSZOGRÓD	 MODLIN MODLIN	 POMIECHÓWEK MODLIN	 ZEGRZE
R							Por. Kaniński.

ŚCIŚLE TAJNE!

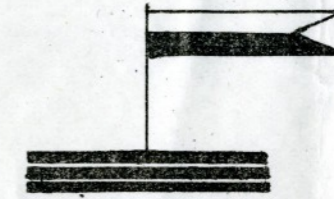
WŁOGI TRÓJKĄTA WARSZAWA-MODLIN-ZEGRZE

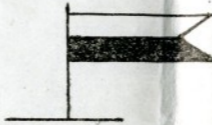
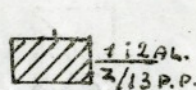

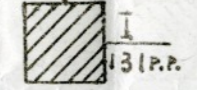

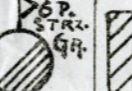
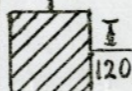

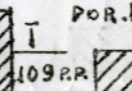
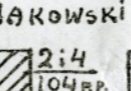

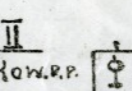

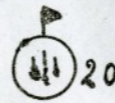

Z DNIA 4-VIII-20 ROKU

WYKONAWCA WARSZAWY GEN.-PPOR. **LATINIK**

WYKONAWCA MODLINA GEN.-PPOR. **ŻABCZYŃSKI**

WYKONAWCA ZEGRZE PPULK. SZT. GEN. **BOBICKI**

<p>WYKONAWCA ZEGRZE PPULK. SZT. GEN. BOBICKI</p>	<p>PULK. JAŻWIŃSKI</p> <p>GRUPA „WARSZAWA” 8 1/2, 1/2, 5 2 Dz.L. 2 8 Dz.C. 2 0 Tan.</p>			<p>GRUPA „KALWARJA” 1 1/4, 1 2 Dz.L.</p>	
<p>WYKONAWCA MODLINA PPULK. SZT. GEN. BOBICKI</p>	<p>2 P. KOMB.</p>		<p>1 P. KOMB.</p>		
<p>V ODCINEK.</p> MODLIN POMIECHÓWEK MODLIN	<p>IV ODCIN.</p> <p>PPULK. PIENIĄŻEK</p> ZEGRZE ZEGRZE ZEGRZE	<p>III ODCINEK MARKI</p> <p>KPT. DOJAN</p> <p>PPOR. MAKOWSKI</p> BORKI RADZYMIŃ CZARNA STARA KOBYLEKA	<p>II ODCIN. ZYGMUNTÓW</p> <p>POR. RUSIN</p> MIŁOSNA	<p>I ODCINEK</p> <p>MJR. ŻABA</p> <p>PPOR. MOSZCZEŃSKI</p> WIĄZOWNIA FALENICA	<p>VII ODCIN.</p> <p>MJR. JESKE</p> GÓRA-KALWARJA
<p>WYKONAWCA ZEGRZE PPULK. SZT. GEN. BOBICKI</p>	<p>PULK. ŁADZIŃSKI</p> WARSZAWA		<p>2 P. A. P. Lit-Biał.</p>		
<p>WYKONAWCA MODLINA PPULK. SZT. GEN. BOBICKI</p>	<p>KPT. TRZOS.</p> POR. KAHŃSKI	<p>MJR. RUMMEL.</p> POR. RYCHTER.	<p>WYKONAWCA ZEGRZE PPULK. SZT. GEN. BOBICKI</p>	<p>WYKONAWCA ZEGRZE PPULK. SZT. GEN. BOBICKI</p>	

PIECHOTA

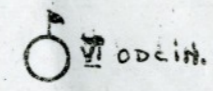
ARTYLERIA

JAZDA

4 P. KOMB.

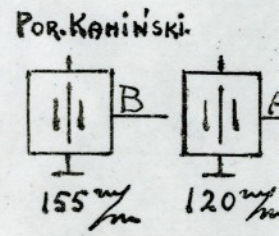
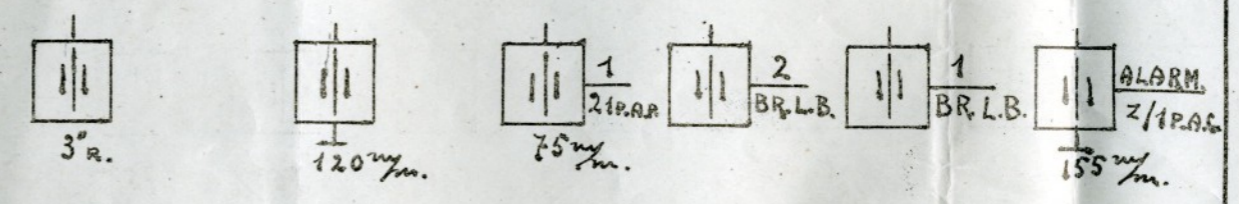
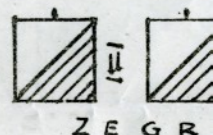
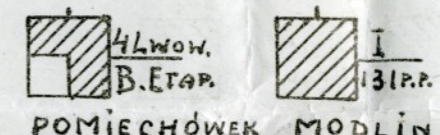
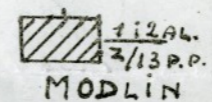
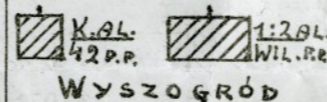
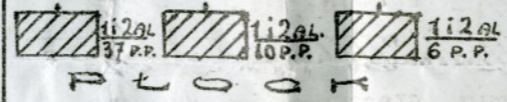
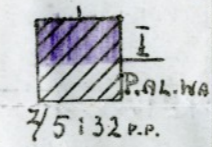
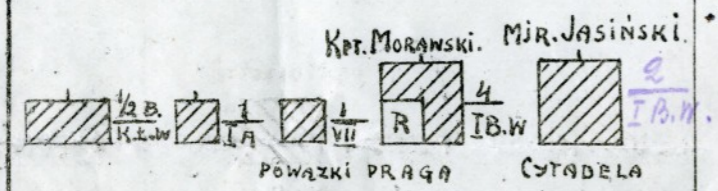
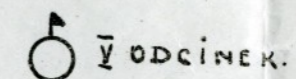
3 P. KOMB.

3 P. KOMB.

PRZYCZÓŁEK MOSTOWY PŁOCK

PRZYCZÓŁEK MOSTOWY WYSZOGRÓD

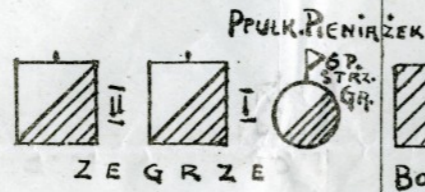
POR. L. WAK

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

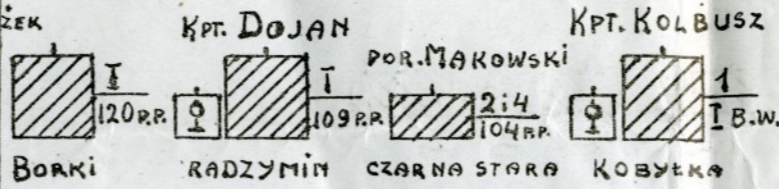
Y ODCINEK.

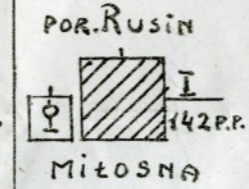
IV ODCIN.

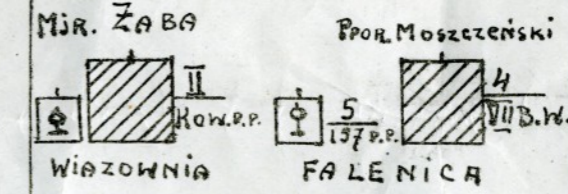
III ODCINEK
MARKI

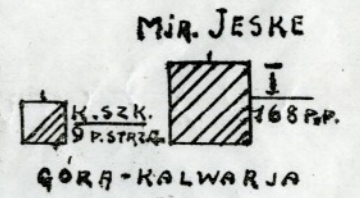
II ODCIN
ZYGMUNTÓW

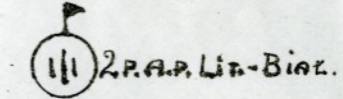
I ODCINEK

VII ODCIN.

PEK. ŁADZIŃSKI.

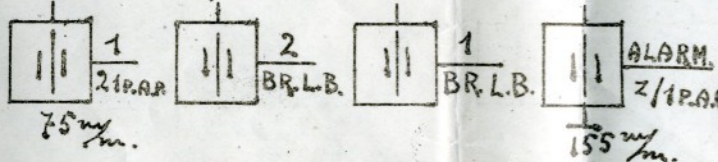
KPT. TRZOS.

Mjr. RUMMEL.

POR. KAMIŃSKI.

PEK. ULRYCH
1 P.A.C.

POR. LANGNER.
3 P.C.Z.
WARSZAWA

POR. LERCH.
4 P.C.Z.
WARSZAWA.
75 m

POR. BODNAR.
2 4 P.A.C.
155 m

3 18 P.A.C.
2 18 P.A.C.
1 18 P.A.C.
1 5 5 m.

KPT. RADZIULEWICZ.
KPT. WOJNAR.
AL. 18 P.P.
AL. 18 P.P.
4 1 P.A.C.
100 m

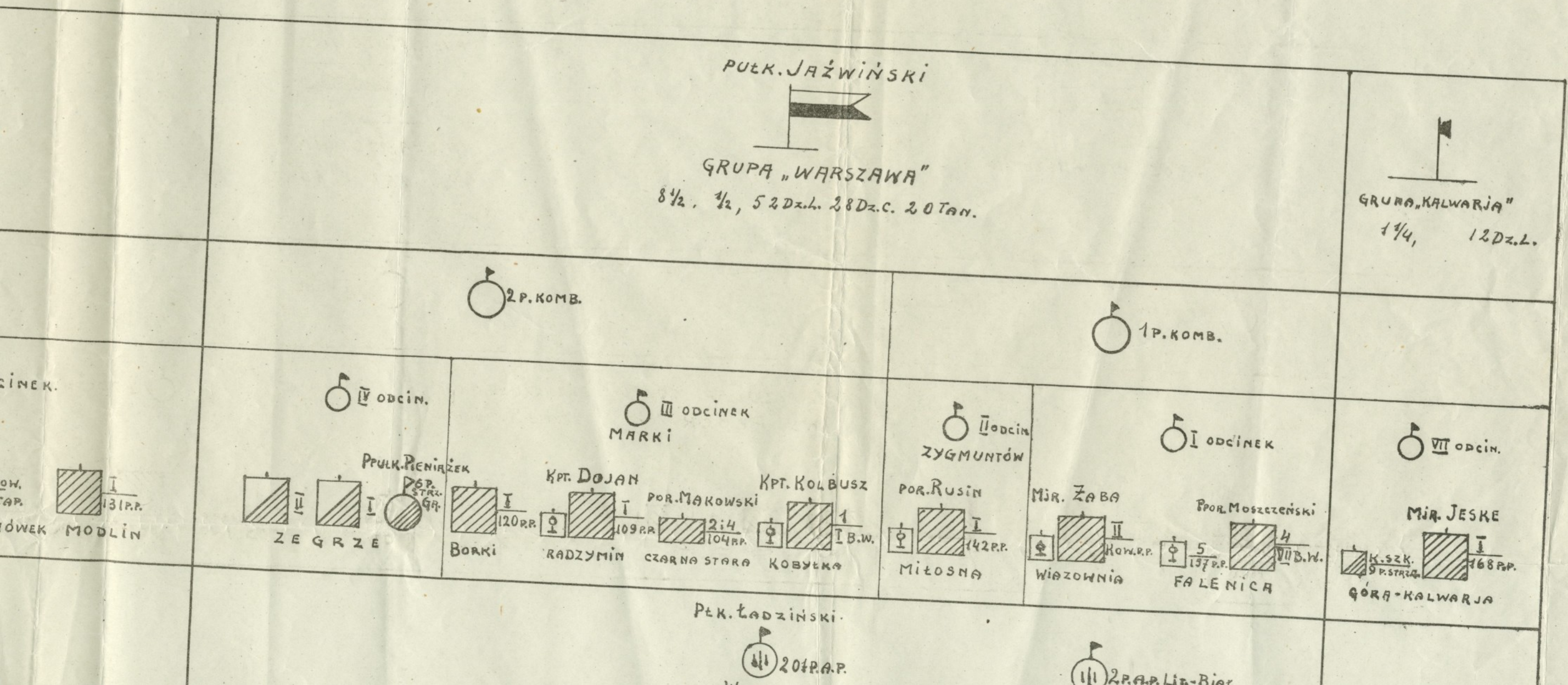
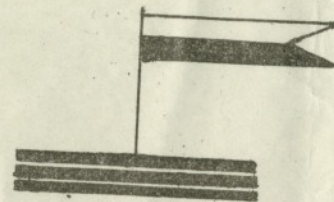
PPOR. MIEDZIŃSKI.
Koma 1/2 szw.
3/4 P. szw.
RADZYMIŃ

POJKATA WARSZAWA-MODLIN-ZEGRZE

IA 4-VIII-20 ROKU

SZAWY GEN.-PPOR. **LATINIK**
 YATORA GEN.-PPOR. **ZABCZYŃSKI**
 PULK. SZT. GEN. **BOBICKI**

ŚCIŚLE TAJNE!

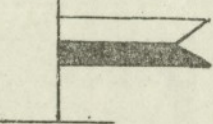
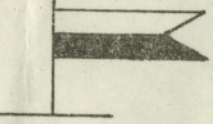

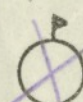

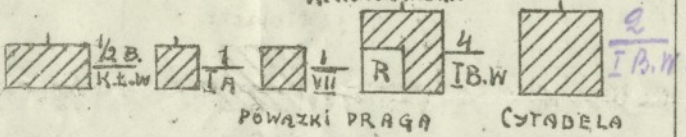
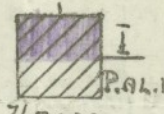
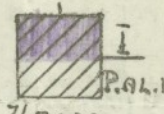
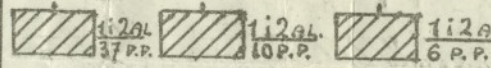
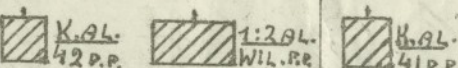

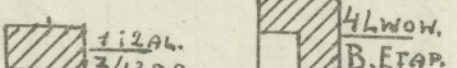

WOJSKOWY GUBERNATOR
 WARSZAWY
 SZTAB WYDZIAŁ I
 L. dz. tajn. 7062 /Iewid.

ORDRE DE BATAILLE ZAŁOGI TRÓJNICKIEJ

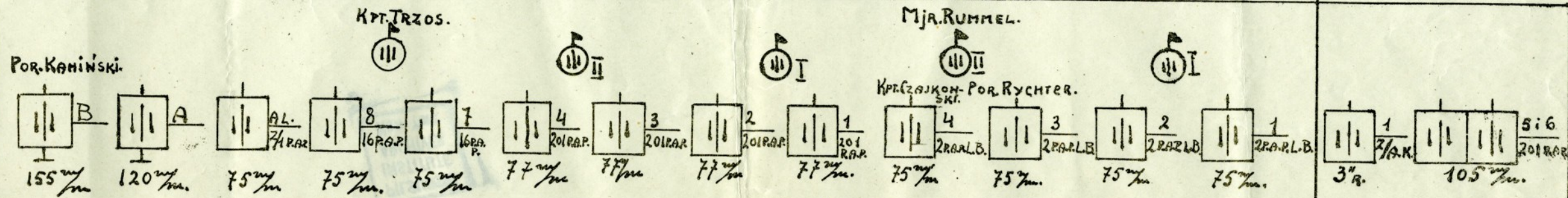
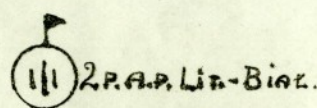
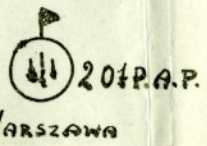
Z DNIA 4

WOJSKOWY GUBERNATOR WARSZAWY
 ZASTĘPCA WOJSKOWEGO GUBERNATORA
 SZEF SZTABU PPULK

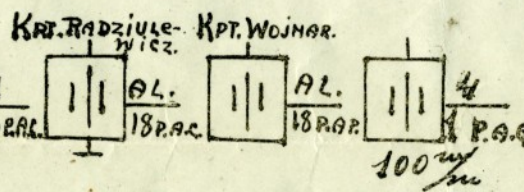
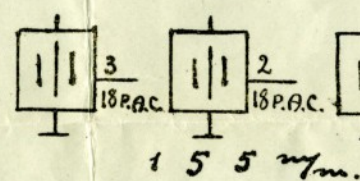
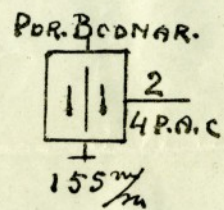
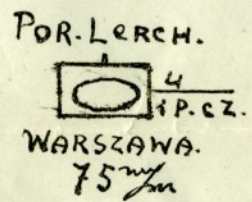
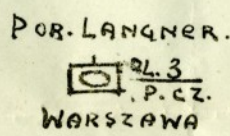
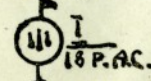
D-TWA GRUP	GEN:PPOR. ZAWADZKI OŚRODEK - WARSZAWA. <i>* 3 1/2</i>		PUŁK. MALEWICZ GRUPA „MODLIN” 4 3/4, 16 Dz. L. 8 Dz. C.			
	 4 P. KOMB.	 RAK. W. WA	 3 P. KOMB.			
PIECHOTA	Kpt. MORAWSKI. Mjr. JASIŃSKI. POWAZKI PRAGA CYTADELA I 75 i 32 P.P.		VI ODCIN. I 75 i 32 P.P.	PRZYCZÓŁEK MOSTO- WY PŁOCK PŁOCK	PRZYCZÓŁEK MO- STOWY WYSZOGRÓD. WYSZOGRÓD	 I ODCINEK MODLIN MODLIN POMIECHÓWEK
	1/2 B. K. L. W. 1 A. VII R. 4 IB. W. I B. W.		1/2 B. 37 P.P. 1/2 B. 10 P.P. 1/2 B. 6 P.P.	K. B. L. 42 P.P. 1/2 B. WIL. RR. 4 B. L. 41 P.P.	1/2 B. 7/13 P.P.	4 L. W. O. B. ETAP.

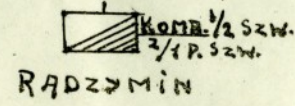
PEK. ŁADZIŃSKI.

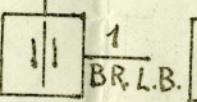
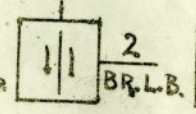
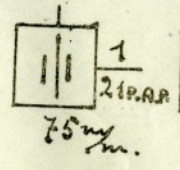
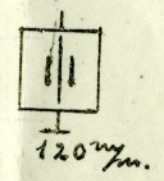
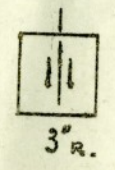
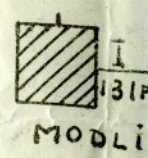
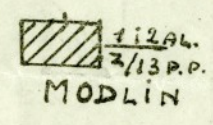
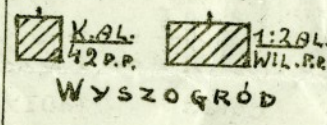
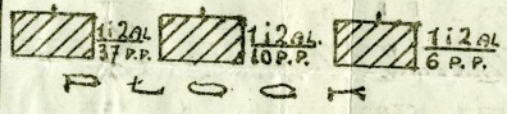
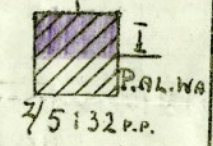
PEK. ULRYCH

PPOR. KIEDZIŃSKI.

PIEC
ARTYLERIA
JAZDA

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

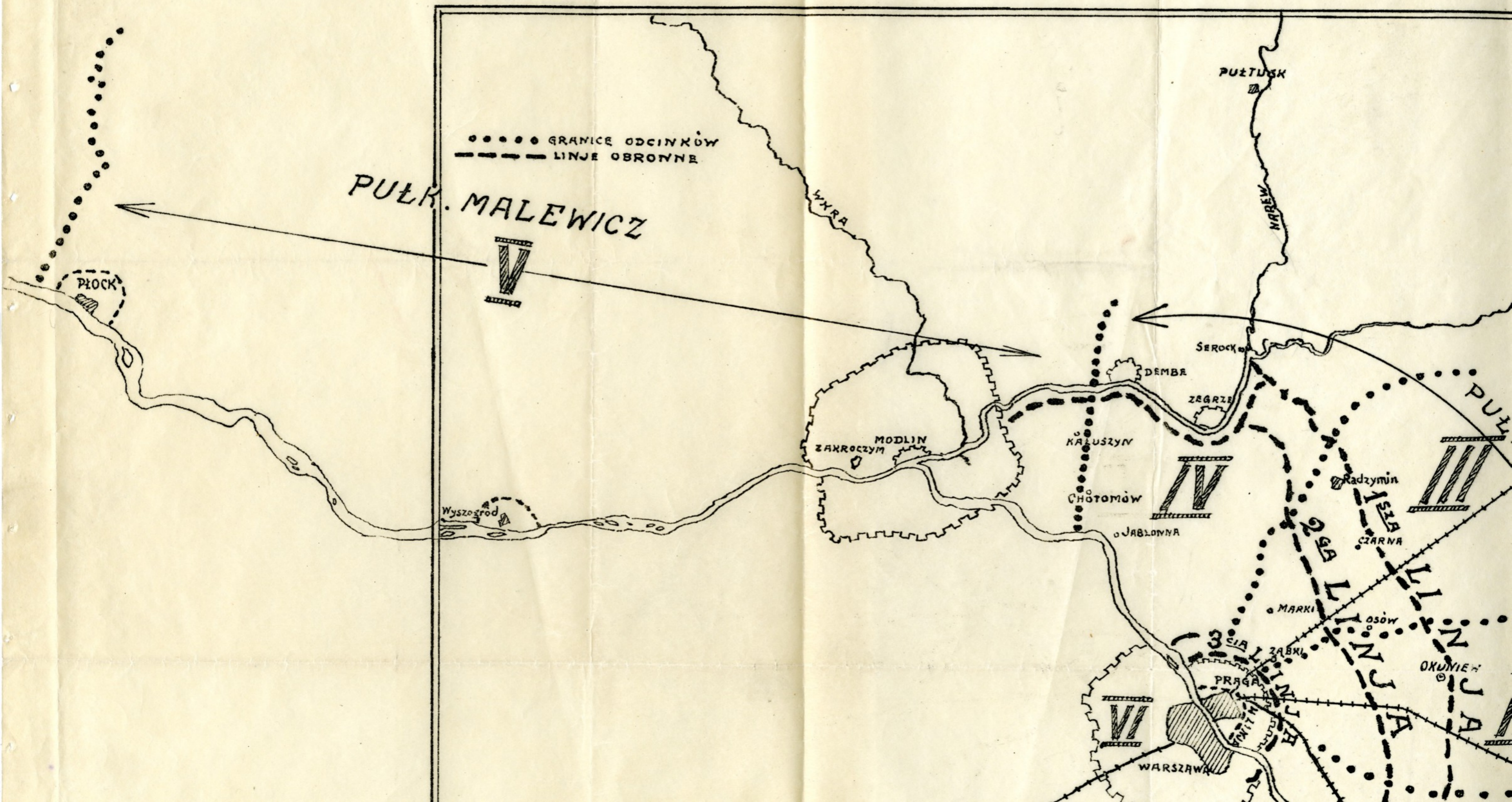
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

GUBERNATOR WOJSKOWY
WARSZAWY

ZAŁĄCZNIK
DO ROZKAZU OPERACYJNEGO №1.
Z DNIA 4-VIII-20 R.

INDUSTRYAL
LIBRARY
CENTRE
WARSAW
POLSKA

SZKIC
ODCINKÓW BOJOWYCH W REJONIE TRÓJ-
KĄTA MODLIN-ZEGRZE-WARSZAWA

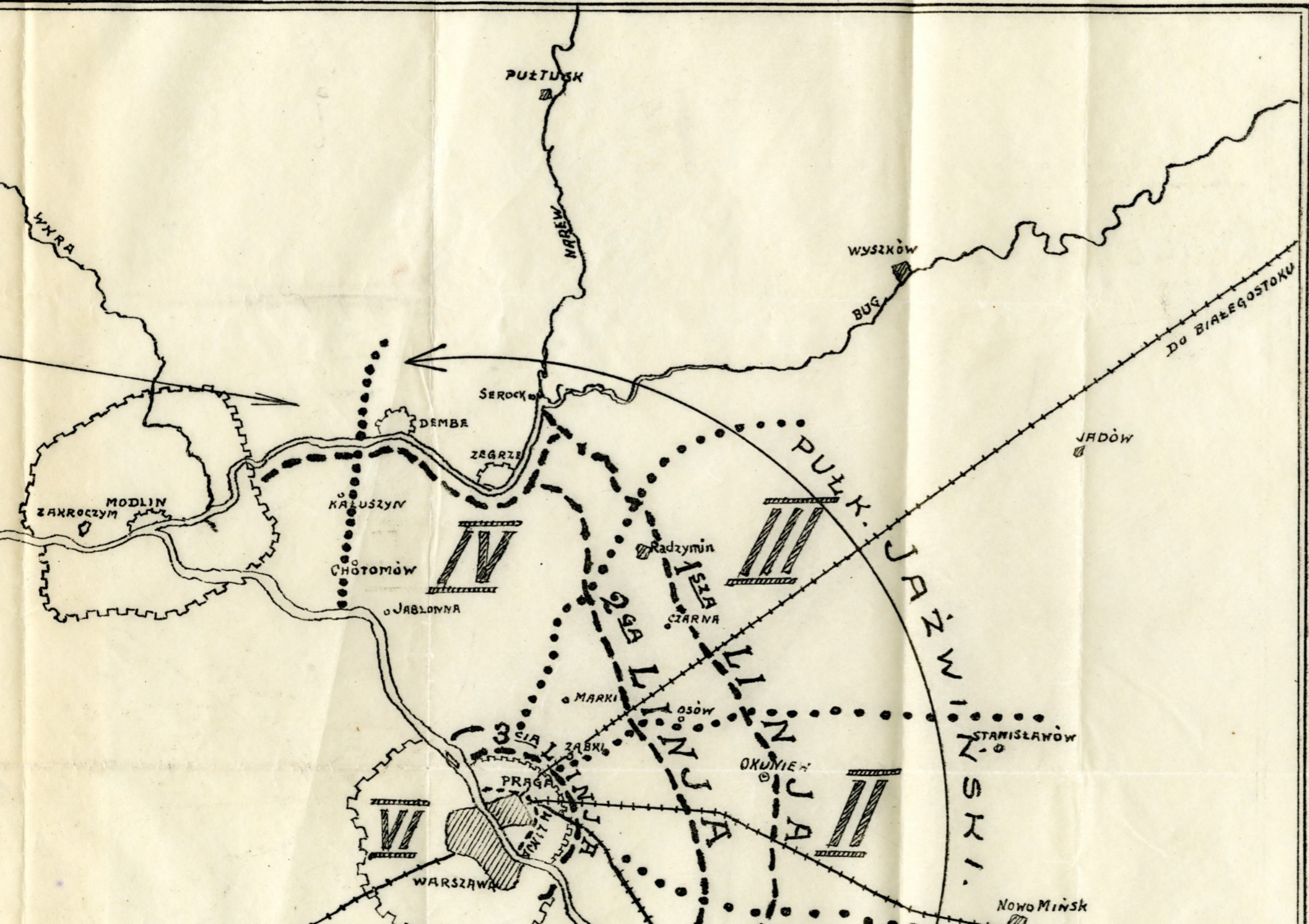

WARSZAWA
CENTRALNA
BIBLIOTEKA
MIASTA
101 001 001

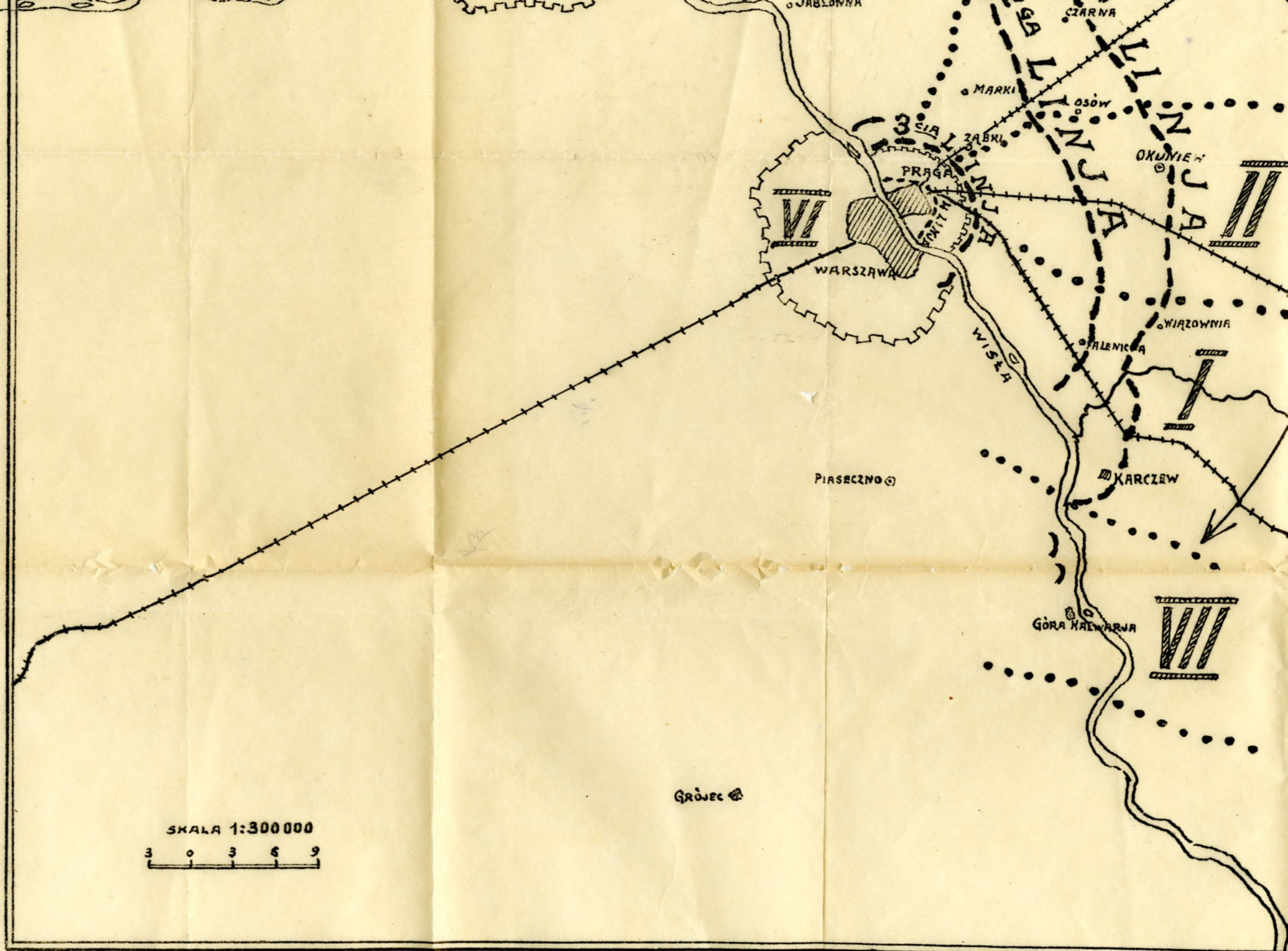
SZKIC

WARSZAWA DNIA 4-VIII-20 R.

ODCINKÓW BOJOWYCH W REJONIE TRÓJKĄTA MODLIN-ZEGRZE-WARSZAWA

WARSZAWA
CENTRALNA
BIBLIOTEKA
MIASTA
101 001 001

SKALA 1:300 000
3 0 3 6 9

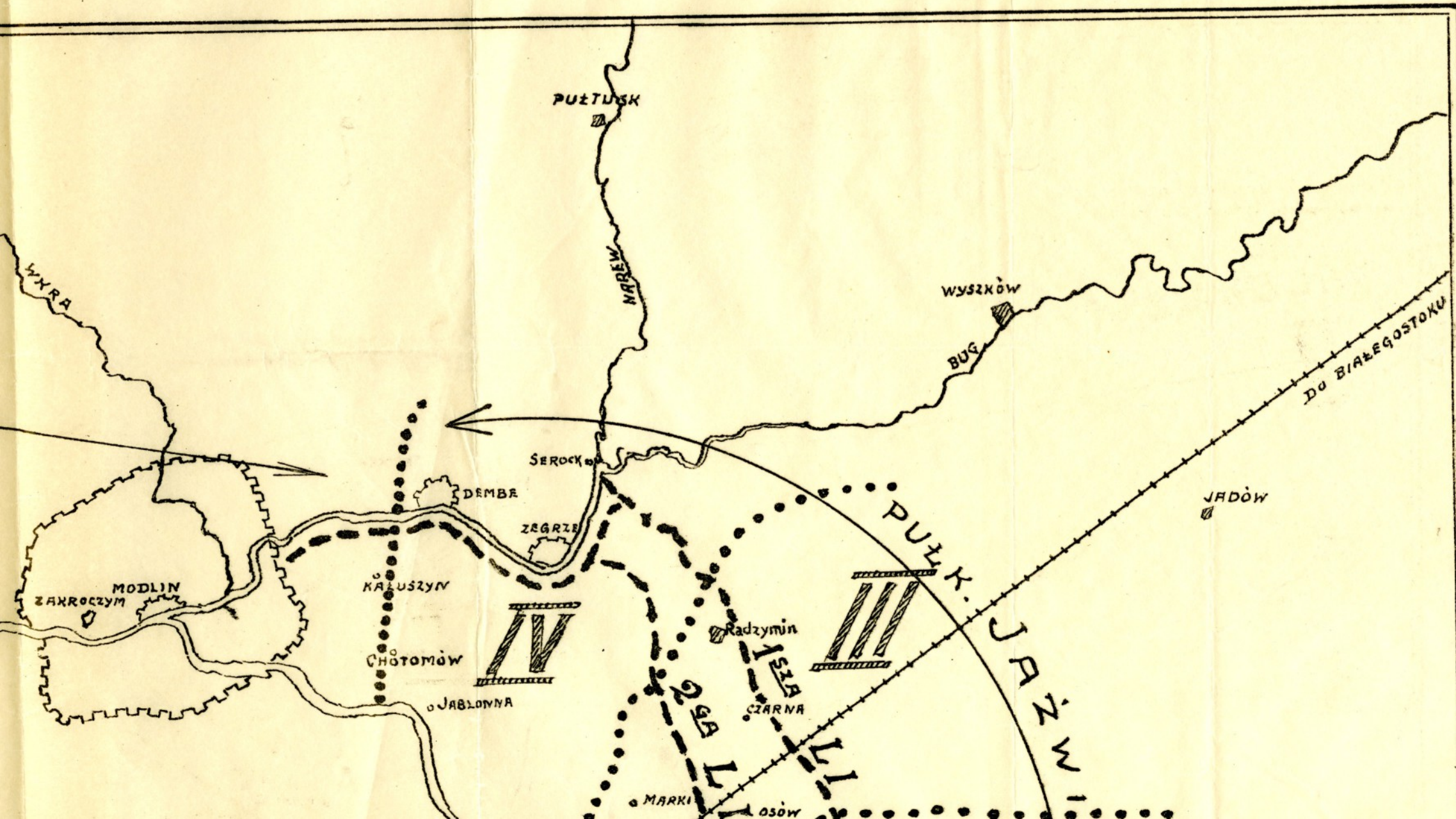
KIEROWNIK WYDZ. OP. SZT. D.O.G.W.

Florak

KAPITAN

WARSZAWA DNIA 4-VIII-20 R.

SZKIC ODCINKÓW BOJOWYCH W REJONIE TRÓJKĄTA MODLIN-ZĘGRZE-WARSZAWA

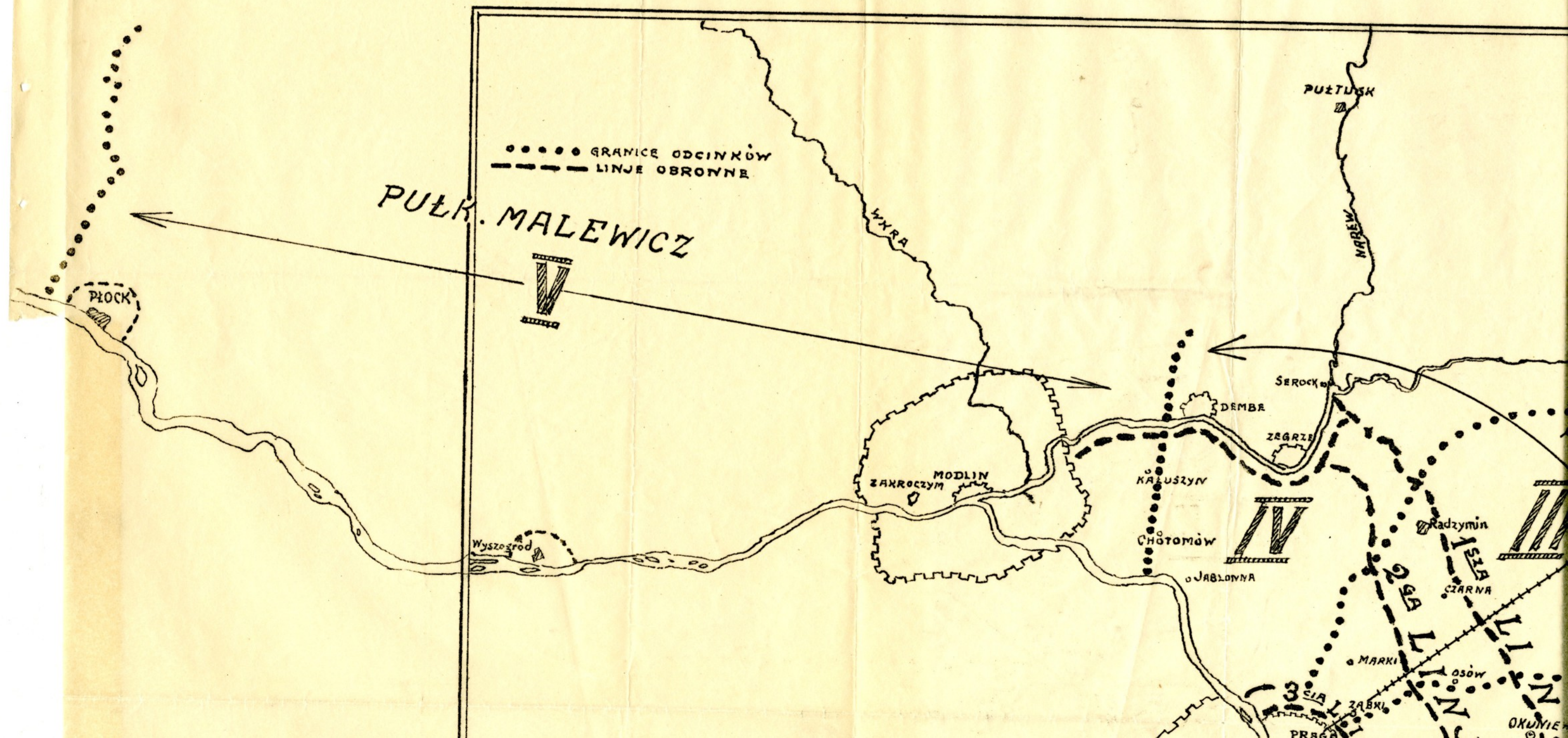

GUBERNATOR WOJSKOWY
WARSZAWY

ZAŁĄCZNIK
DO ROZKAZU OPERACYJNEGO №1.
Z DNIA 4-VIII-20 R.

SZKIC
ODCINKÓW BOJOWYCH W REJONIE
MODLIN-ZEGRZE-WARSZAWY

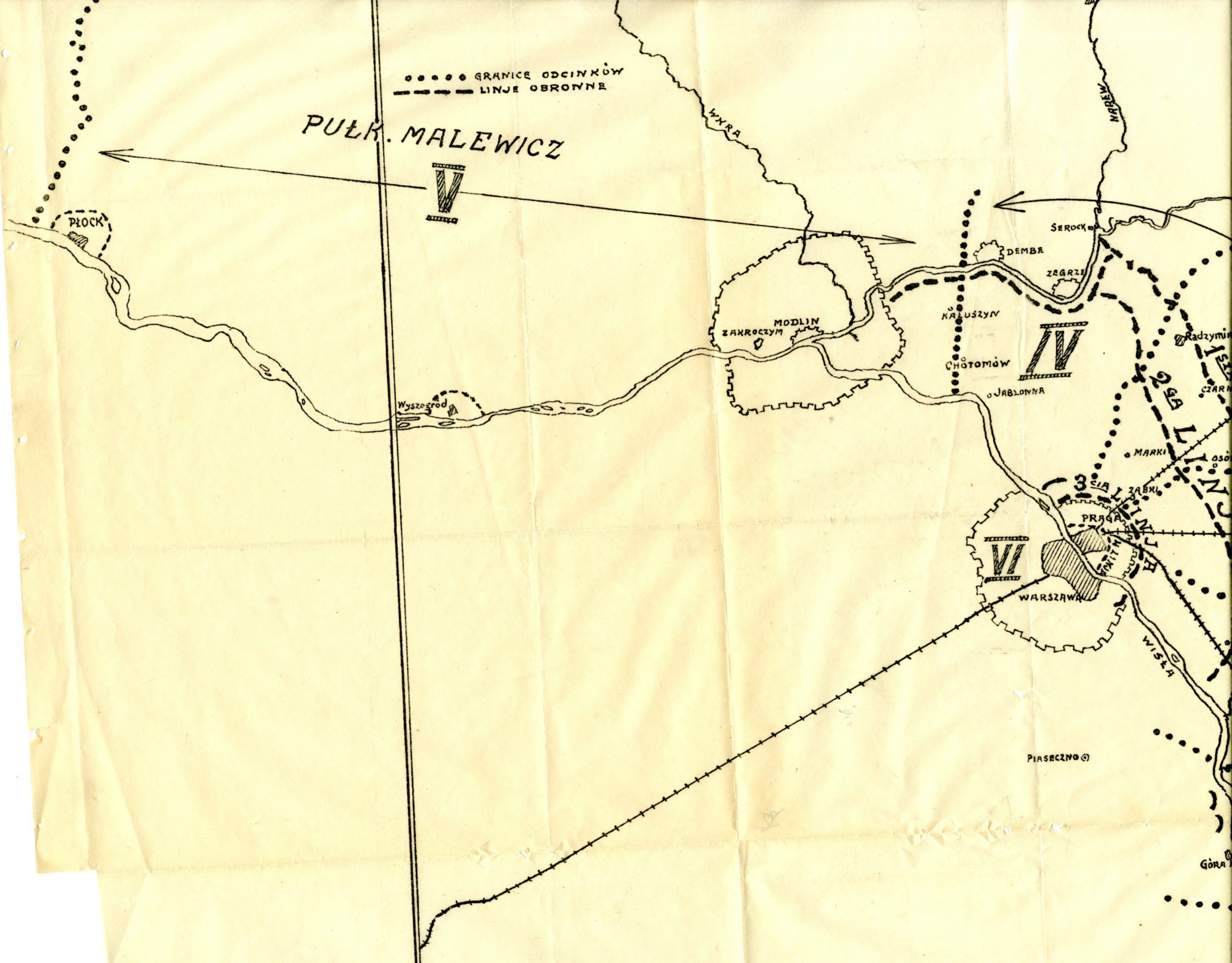
WARSZAWA
KARTOGRAFIA
M. W. W. W.

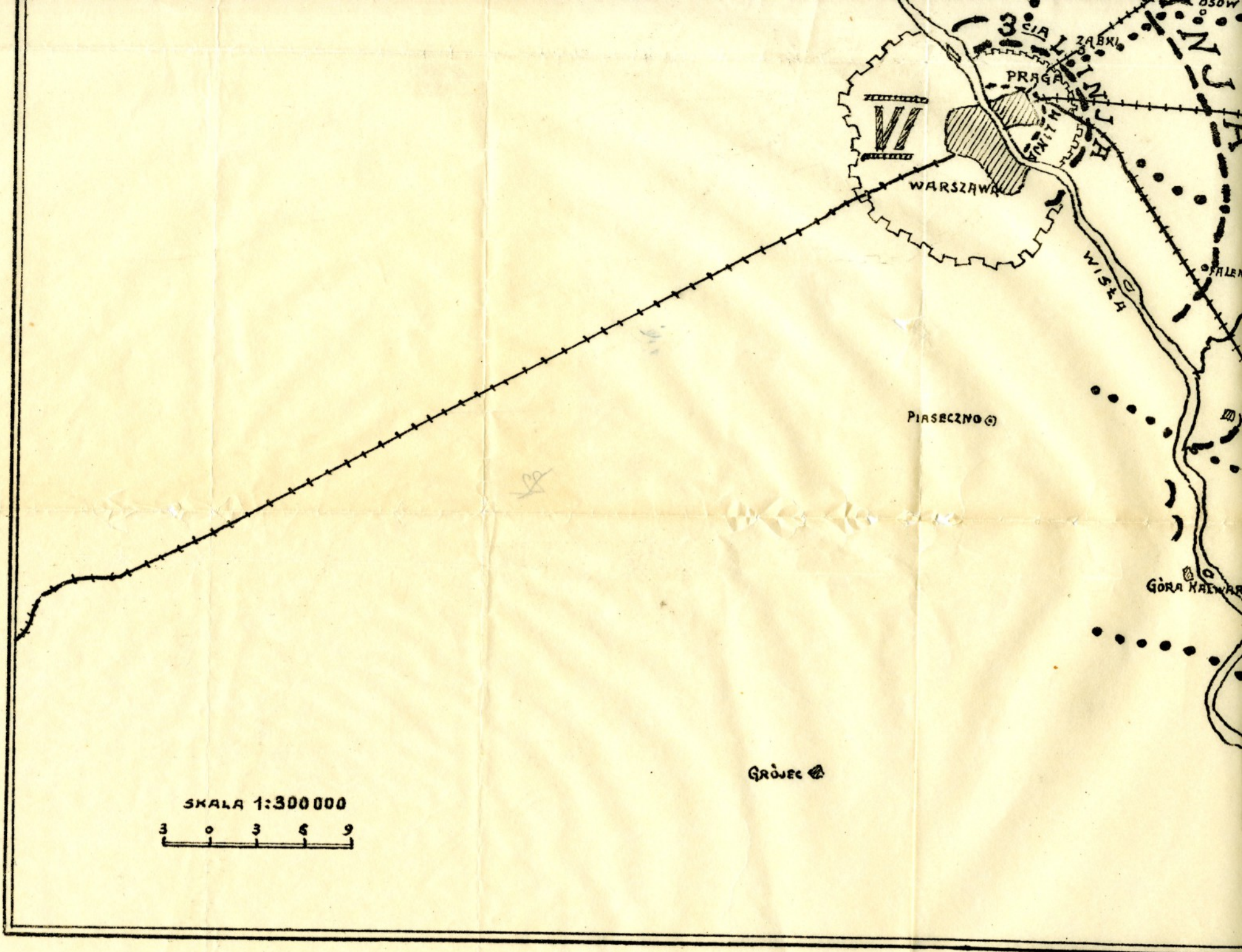

..... GRANICE ODCINKÓW
- - - - - LINJE OBRONNE

PULK. MALEWICZ

V

OSOW
CIA
ZABKI
PRAGA
WARSZAWA
WISLA
PIASECZNO
GÓRA KALWARIA

SKALA 1:300 000
3 0 3 6 9

GRÓJEC

KIEROWNIK WYDZ. OP. SZT. D.O.G.W.

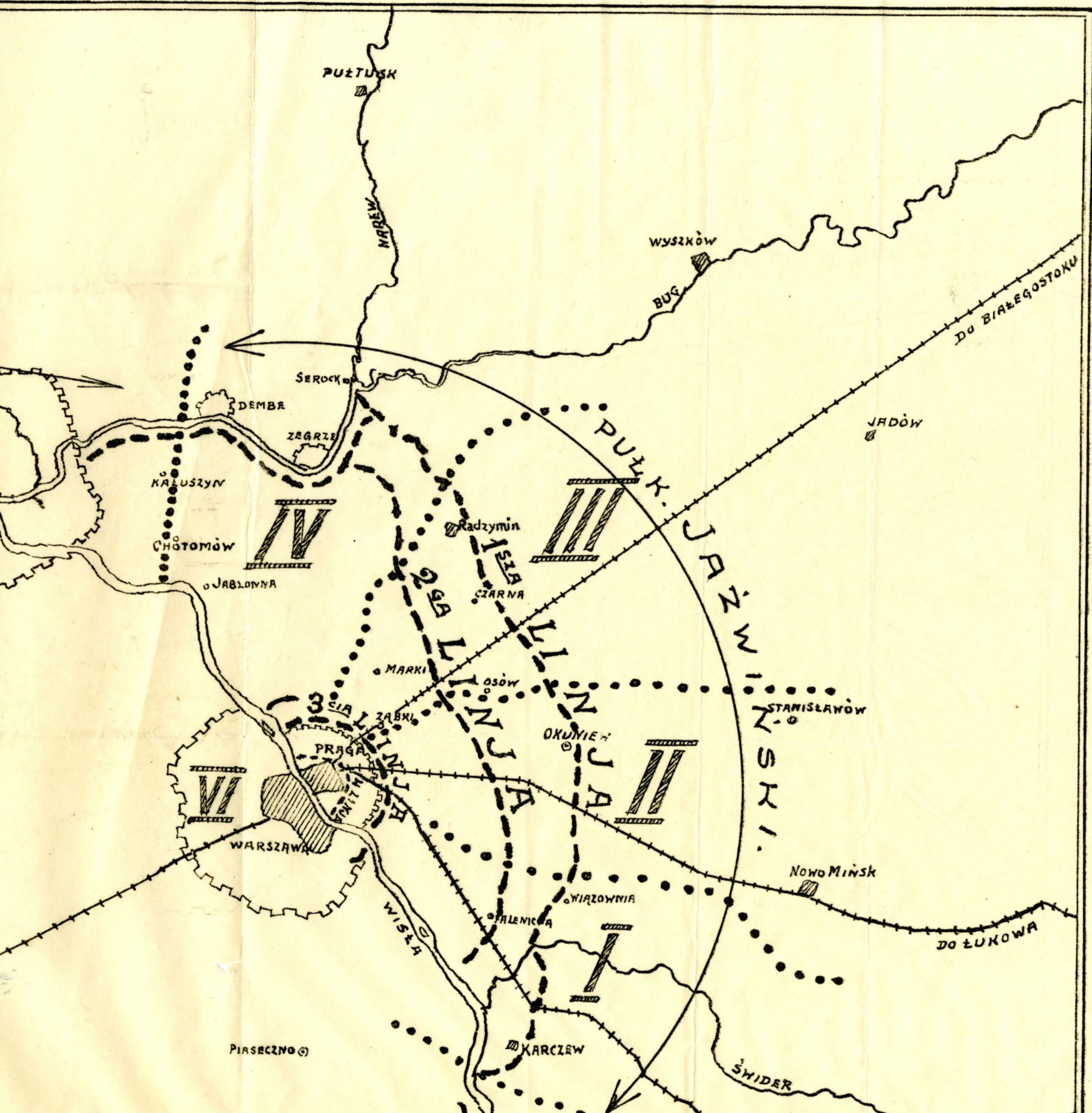
Horak
KAPITAN

KIEROWNIK WYDZ. OP. SZT. D.O.G.W.

Jlorak
 KAPITAN

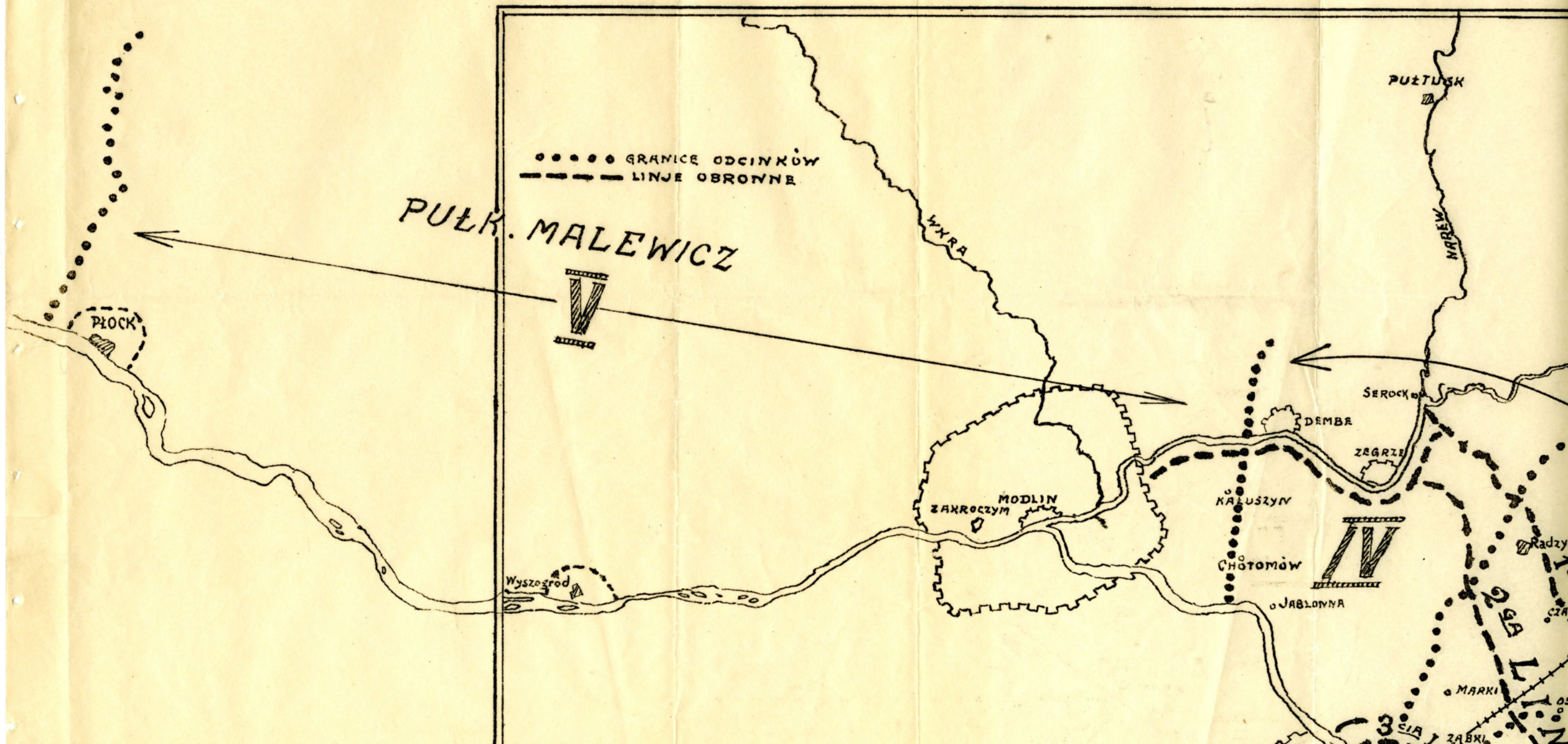
ODLIN-ZEGRZE-WARSZAWA

GUBERNATOR WOJSKOWY
WARSZAWY

ZAŁĄCZNIK
DO ROZKAZU OPERACYJNEGO №1.
Z DNIA 4-VIII-20 R.

SZKIC
ODCINKÓW BOJOWYCH W REJONIE
MODLIN-ZEGRZE-WARSZAWY

ROZKAZ OPERACYJNY L. 2.

I. Na całym odcinku frontu północno-wschodniego trwa działalność bojowa. W rejonie Brześcia Litewskiego energiczną kontrakcją nieprzyjaciel został wyparty z Terespoła poczem nasze oddziały zajęły most kolejowy na Bugu. Od Brześcia do ujścia Nurca rozwija się pomyślnie kontrakcja dla odzyskania linii Bugu. Na Północ od Janowa nieprzyjaciel został odrzucony na północny brzeg Bugu. Częściowe powodzenie osiągnął nieprzyjaciel przez wyparcie naszych oddziałów z Seroczyna w kierunku na Sokołów. Na odcinku między Bugiem a Narwią nieprzyjaciel niepokoił oddziałami wywiadowczymi przyczółek mostowy Małkinia. Silne ataki na Ostrołękę zostały z powodzeniem odparte.

II. Dla obrony stolicy zarządzam: obronę trójkąta Modlin—Zegrze—Warszawa i wyznaczam jako linię zewnętrzną obrony Płock—Wyszogród—Modlin wzdłuż Narwi—przyczółek mostowy Dębę—przyczółek mostowy Zegrze—przechodząc na lewy brzeg Narwi koło Serocka—Radzymin—Okuniew—Wiązownia—Karczew (włącznie), a do chwili wybudowania linii obronnej Wiązownia—Karczew, linja biegnie od Wiązowni—Emów—Rycica—wzdłuż potoku Świder do Wisły—Wisłą do Góry Kalwarii (włącznie).

III. Dla obrony tej linii zarządzam następujące przegrupowanie.

A. Odcinek Miłosna:

Dowódca Generał Falewicz m. p. Rembertów.

Skład:

a) piechota:

4/VII baon wartown.	1 baon
II baon Kowieńskiego pp.	1 „
I/142 pp.	1 „
I/1 wart. baon warsz.	1 „
Razem	4 baon.

b) Jazda:

11 pułk strz. gran.	4 szw.
Razem	4 szw.

c) artylerja:

według zał.	12 dz. pol. i 22 dz. c.
Razem:	12 dz. pol. i 22 dz. c.
Razem: 4 baony, 4 szw.	12 dz. pol. i 22 dz. c.

Odcinek:

Od Wisły przy m. Karczew (włącznie) — m. Wiązownia — m. Okuniew — Leśniakowizna (włącznie).

B. Odcinek R a d z y m i n:

Dowódca Pułk. Jazwiński (Dowódca II Dyw. Piech.) m. p. m. Marki.
Odcinek: od m. Leśniakowa (włącznie) — m. Wołomin — m. Wiktorowo — Dybów — m. Ruda — m. Arciechów na południe od ujścia Narwi do Bugu (wyłącznie)

Skład:

a) Piechota:

46 pp. mniej I/46 pp. po uzupełnieniu	2 baony
47 pp., 48 pp.	6 baonów
I/104 pp.	12 baonu
I/109 pp.	1 baon
I/120 pp.	1 baon
Razem	10 i pół b.

b) Jazda:

Komb. pół szwadr.	
2/1 p. szwol.	1/2 szwadr.
II/4 p. strz. kon.	
70 szabel	2 szwadr.
Razem:	2 i pół szw.

c) Artylerja:

według załącznika	33 dz. pol i 8 dz. c.
Razem:	33 dz. pol. i 8 dz. c.
Razem: 10 i 1/2 b., 2 i 1/2 szw.,	
33 dz. pol., i 8 dz. c.	

Prócz tego oddziały, urzędy i instytucje organizacyjne należące do 11 D. P.

C. Odcinek Z e g r z e:

Dowódca kontradmirał Porębski

m. p.—m. Zegrze.

Odcinek:

Od m. Arciechów na południe od ujścia Narwi do Bug. (włącznie) — m. Dębę — Narew na wysokości m. Orzechów (włącznie).

Skład:

a) Piechota:

7 Bryg. Rezerw. (po uzup.)	6 baonów
6 p. strz. gr.	2 baony
Razem:	8 baonów

b) Jazda:

c) artylerja:

według załącznika	16 dz. pol. i 8 dz. c.
Razem:	16 dz. pol. i 8 dz. c.
Razem: 8 baonów, 16 dz. pol. i 8 dz. c.	

D. Odcinek Modlin:

Dowódca pułk. Malewicz.
m. p. — m. Modlin.

Odcinek:

od rz. Narwi na wysokości m. Orzechów (włącznie) — obóz war. Modlin — linja Wisły z przyczółkami mostowymi Wyszogród i Płock (włącznie).

Skład:

a) piechota:

według rozkazu oper. Nr. 1.

6 i 1/2 baonu
Razem: 6 i 1/2 baonu

b) jazda:

c) artylerja:

według załącznika 8 dz. pol. i 36 dz. c.

Razem: 8 dz. pol. i 36 dz. c.

Razem: 6 i 1/2 baonu, 8 dz. pol. i 36 dz. c.

E. Odcinek Warszawa: (Noyeau)

Dowódca Gen. Ppor. Zawadzki:

m. p. — D-two m. Warszawy.

Odcinek:

Noyeau prócz tego utrzymanie bezpieczeństwa w m. Warszawa.

Skład:

a) piechota.

2/I baon wart.	1 baon
4/I baon wart.	1 baon
Łódzki baon wart.	1/2 baon
O. L. K.	1/4 baon
baon ochotn. 236 pp.	1 baon
K. K. M. zenitowa	1 K. K. M.

Razem: 3 i 3/4 baonu
i 1 K. K. M.

Prócz tego oddziały Straży obywatelskiej (około 3500 ludzi) i oddziały policji państwowej.

b) jazda:

c) artylerja:

dyon zenitowy 8 dz. pol.

Razem: 8 dz. pol.

Razem i 3/4 baonu, 1 K. K. M. i 8 dz. pol.

Prócz tego przewiduje się zaopatrzenie odcinka Warszawa w 2 auta pancerne i 4 czołgi.

F. Odcinek Góra Kalwarja:

Dowódca Pułk. Doroszkiewicz. m. p. — m. Góra Kalwarja.

Odcinek:

Od Rzeki Wisła na Wysokości m. Karczew (wyłącznie) — wzdłuż rz. Wisła — m. Góra Kalwarja (włącznie).

Skład.

a) piechota:

I/168 pp.	1 baon
9 p. strz. gran.	—

Razem: 1 baon

b) jazda:

c) artylerja:

według załącznika 16 dz. pol.

Razem: 16 dz. pol.

Razem: 1 baon i 16 dz. pol.

Prócz tego podporządkowuje się Szwadron Szkolny 9 p. strzelców granicznych.

G. Rezerwa:

awizowana brygada syberyjska.

IV. Linja rozgraniczenia:

a) między Górą Kalwarją a Miłosną m. Dąbrówka — m. Karczew — m. Kopyty — m. Obory — m. Piaseczno, wszystko dla Miłosna włącznie.

b) między Miłosne — Radzymin m. Kolno — m. Majdan — m. Leśniakowizna — m. Osów — m. Kobyla — m. Ząbki — m. Elsnerów — wszystko dla Radzymin włącznie.

c) między Radzymin a Zegrze m. Sztawinoga — m. Lacha — m. Arciechów — m. Rynja — m. Białobrzegi — m. Niaporet — m. Kąty — m. Nowodwory wszystko dla Zegrze włącznie.

d) między Zegrze — Modlin m. Karkacze — m. Wojtostwo — m. Kałuszyn — m. Dąbrowa — m. Chotonów — m. Gornya — wszystko prócz Chotonów dla Modlin włącznie.

e) Linję rozgraniczenia między odcinkami na wschód od Wisły a odcinkiem Warszawa wykreślają fortyfikacje Pragi dla odcinka Warszawa włącznie.

V. Linję zewnętrzną obsadzić natychmiast, celem odparcia ewentualnych ataków jazdy nieprzyjacielskiej. Jako postawę zorganizowania akcji obronnej przyjąć należy wydzielenie jaknajwiększych rezerw w celu umożliwienia obrony aktywnej, która jedynie może być skuteczną.

Na wskazanej linii zewnętrznej muszą się wszystkie ataki nieprzyjacielskie załamać, gdyż jej wyposażenie techniczne i dotacja artylerji są nadzwyczaj silne zaś rozmieszczenie rezerw gwarantuje wyparcie nieprzyjaciela przeciw atakiem w razie wtargnięcia jego w naszą pozycję. Dlatego nie pozwalam nikomu pod odpowiedzialnością Dowódców cofnąć się w tył, zaś winnych lub samowolnie opuszczających linję obronną postawię pod sąd wojenny.

W razie przełamania frontu oddziały zasadniczo zajmują stanowiska ryglowe.

IV. Łączność:

Stacje telefoniczne D-twa Wojsk. G. W. W.: Góra Kalwarja, Falenica, Rembertów Dwo-

rzec, Marki, Zegrze, Modlin Płock. Wszystkie te stacje mają lub będą miały do dnia 9.8.20 połączenia międzystacyjne. Szef Łączności zabezpieczy linje telefoniczne drogą ich podwojenia oraz ustawi między D-twem Grup a D-twem Wojsk. G. W. W. aparaty Morzege względnie Hughesa. Prócz tego Szefowi Łączności Gubernatorstwa podlegają oficerowie (Szefowie) Łączności odcinków pod względem technicznym.

VII. Miejsce postoju D-twa Wojsk. G. W. W.— Plac Saski 7.a (Gmach D. O. G. Warszawa)

VIII. D-two Artylerji Wojsk. G. W. W. obiał Gen. Ppor. Rodziewicz m. p. przy D-twie Wojsk. G. W. W.

Szef Sanitarny G. W. W. Gen. Ppor. Lek. Religioni, m. p. przy D-twie Wojsk G. W. W.

Szefew Inżynierji Wojsk G. W. W. mianowany został Gen. Ppor. Wroczyński.

Zaopatrzenie:

a) Wszelkie żądania skierowywać do odpowiednich Wydziałów D. O. G. Warszawa. Materiały techniczne oraz siły robocze żądać od Szefa Inżynierji.

b) Amunicja: przy baterjach po 120 pocisków na działo polowe, 80 na średnie i 60 na ciężkie.

na karabin 120 naboji przy żołnierzu.

na K. M. 4000 naboji.

na miotacze min i gran. po 120 naboji.

Czołówki amunicyjne dla Miłosna m. Wawer i m. Rembertów dla Radzymin m. Pulstelnik, dla Zegrze m. Jabłonna dla Modlin m. Modlin dla Góra Kalwarja m. Góra Kalwarja.

Magazyn amunicyjny Wojsk. G.W.W. Warszawa-Praga Dworzec Brzeski.

c) Magazyny żywnościowe dla Grup Miłosna i Radzymin— C.U.G. Praga, dla Zegrze i Modlin miejscowe U. G. Dla Warszawa i Góra Kalwarja pobierają z O. U. G. Powązki.

Dla Góra Kalwarja zorganizuje Intendentura D. O. G. W. czołówkę m. Góra Kalwarja.

X. Ewakuacja rannych i chorych do Szpitali Warszawskich przez sortownie rannych i chorych na Dworcu Brzeskim.

Zegrze i Modlin ewakuują do szpitali lokalnych.

Góra Kalwarja ewakuuje do szpitala w Piasecznie.

Składnica sanitarna w Warszawie ul. Górczewska.

Szpital koni Nr. 1 Warszawa-Praga, Nr. 2 Agrykola.

XI. W celu natychmiastowego ujęcia rozbitków żołnierzy cofających się Armji zarządza się:

a) D-ca Żandarmerji Ppułk. Kulczyński zarządzi natychmiast ustawienie kordonu żandarmerji w przejściach przez ufortyfikowaną linję Pragi oraz wzdłuż Wisły.

Posterunki żandarmerji m. Mława, m. Ciechanów, m. Zegrze, m. Radzymin, m. Modlin, m. Wawer winny energicznie współdziałać w tym samym kierunku zaś D-twa oddziałów wojskowych udzielają im swej pomocy.

b) Obsada odcinków winna zatrzymać rozbitków oraz luźne oddziały nie mogących się wylegitymować rozkazem odsyłając je pod eskortą do obozu koncentracyjnego na Pradze zaś do czasu jego utworzenia do Stacji Zbornej w Warszawie ul. Marszałkowska 26.

XII. Meldunki sytuacyjne obejmujące zmiany:

1) sytuacji nieprzyjacielskiej

2) sytuacji własnej (ważniejsze zmiany w ugrupowaniu taktycznym oraz Ordre de bataille, zmiany stanu liczebnego i obsady personalnej wyższych Dowództw).

3) stanu moralnego i fizycznego.

4) stanu materialnego i łączności.

5) stanu dróg i pogody oraz różne.

winny oddziały nadsyłać na godz. 19-tą codziennie do Oddz. Oper. D-twa Wojsk. G. G. W.

XIII. Mój zastępca Gen. Ppor. Żabczyński.

XIV. Jako załączniki:

Rozlokowanie artylerji na odcinkach.

Instrukcja regulująca przemarsz wojsk przez Pragę i Warszawę.

Za zgodność:

— BOBICKI

Ppłk. Szt. Gen. i Szef. Sztabu

— LATINIK w r.

Generał Ppor. i Gubernator Wojskowy Warszawy.

Rozdzielnik na stronie 4.

Otrzymują:

Gubernator Warszawski	1
Zastępca	1
Szef Sztabu	1
Oddział Operacyjny N. D.	1
General Zawadzki	1
General Falewicz	1
Dtwa Artylerji Wojsk SWW.	1
Pułk. Jaźwiński	1
Pułk. Rybiński	1
Pułk. Doroszkiewicz	1
Pułk. Malewicz	1
Pplk. Kulczycki	1
Major Künstler	1
Adjutantura Gen. Nacz. Wodza	1
Nacz. Dow. Oddz. III. (dla 1. 4 Armji, Gen. Hal-	
lera i zap.)	4
Minister Spraw Wojsk.	1
Wiceminister Spr. Wojsk.	1
Admirał Porebski	1
Razem	22
Zapas	30
Razem	52

Warszawa, dnia 7. VIII. 1920 r.

INSTRUKCJA

dla oficerów dozorujących przemarsz wojsk przez
Pragę i Warszawę z prawego na lewy brzeg Wisły.

A. Most kolejowy.

Kmdt. — Por. Banach.

Przydzieleni: Ppor. Czyżda, ppor. Kwiatkowski, ppor. Dominikowski.

Zadanie: Por. Banach ustawi jednego oficera przy rogatkach Petersburskich na szosie Modlińskiej, sam z jednym oficerem stoją przy wejściu i wyjściu mostu, a 4-ego w mieście na rogu ul. Leszno i Żelaznej, który dyryguje oddziały na ul. Górczewską i Wolską.

B. Most Kierbedzia.

Kmdt. — Kpt. Cieszkiewicz.

Przydzieleni: Ppor. Kryński, Ppor. Rymsha i por. Mazur.

Za zgodność:

(—) NIEPOKOŃCZYCKI w. r.
Mjr.

Za zgodność

Major Szef Oddziału Oper.

Zadanie: Kpt. Cieszkiewicz ustawia jednego oficera na rogu ul. Petersburskiej i Targowej, który wskazuje drogę oddziałom przechodzącym szosą Radzimińską, Żąbkowską i Brudnowską, 2-ch oficerów przy wejściu i wyjściu mostu, 4-go przy ul. Marszałkowskiej i Al. Jerozolimskich.

C. Most pontonowy koło mostu ks. Poniatowskiego:

Kmdt. — Por. Wojtanowicz.

Przydzieleni: Por. Wilk, ppor. Eustachiewicz, ppor. Cukrzyński, (obecnie chory).

Zadanie: Ustawić jednego oficera przy rogatce Moskiewskiej na ul. Grochowskiej koło szpit. epidem., który dyryguje oddziały ze szosy Grochowskiej na most pontonowy. Kmdant reguluje ruch na moście samym, a 3-go oficera postawi na skřęcie mostu, który dyryguje oddziały bulwarem na Solec i Czerniakowską i stamtąd przez Czerniaków na Puławską.

(—) ZAWADZKI

Generał. Ppor. D-ca Miasta

Ustanawia się następujący sposób pobierania produktów i paszy:

- 1) z W. U. G. Płock fasują wszystkie oddziały tam stacjonowane i z najbliższych rejonów,
- 2) z W. U. G. Modlin Garnizony: Wyszogrodu i Modlina i t. d. aż do Zach. granicy sektoru Zegrze,
- 3) z W. U. G. Zegrze odcinek (Zegrza),
- 4) Odcinki Miłosna i Radzymin z filji W. O. U. G. Powązki, mieszczącej się przy C. U. G. na Pradze magazyn Nr. 13; chleb z piekarni na Pradze przy C. U. G.; mięso z rzeźni wojskowej na Pradze ul. Namiestnikowska,
- 5) Odcinek Góra-Kalwarja chwilowo fasuje wszystko z W. O. U. G. Powązki aż do czasu utworzenia filji W. O. U. G. Powązki w rejonie miasta Góra-Kalwarja o czym nastąpi osobne zawiadomienie,
- 6) Odcinek Warszawa i wogóle wszystkie inne oddziały stacjonowane na lewym brzegu Wisły fasują z W. O. U. G. Powązki, wszelkie niewymienione wyżej oddziały stacjonowane na prawym brzegu Wisły—z filji W. O. U. G. Powązki, mieszczącej się przy C. U. G. Praga magazyn Nr. 13.

Oddziały 11 Dywizji Piechoty i 7 Rezerwowej Brygady powinny pobierać prowiant przez swoje intendenty, wobec czego rozkazuję intendentom 11 Dywizji i 7 Rezerw. Brygady utworzyć natychmiast własne W. U. G. o czym niezwłocznie zameldować.

W. U. G. i Komisje Gospod. winny w jaknajwiększym stopniu zużytkować sieć linii kolejowych i kolejek podjazdowych, aby tabory jaknajmniej pracowały.

Przy zakupie siana stosować się do rozkazu D. O. G. W. L. 135 pkt. 1117.

Zakup ziemniaków Intendenty Dywizji i Komisje Gospod. uskutecznią we własnym zakresie według cen rynkowych, zaświadczonych przez miejscowe władze administracyjne I-lej instancji.

Umundurowanie, obuwie i ekwipunek wydaje Magazyn Mundurowy na Smoczej, przyczem zwraca się szczególną uwagę, aby zapotrzebowania były minimalne przy uwzględnieniu zakupionego umundurowania i obuwia od ochotników, które należy liczyć jako skarbowe.

Na zakup umundurowania i obuwia u ochotników zwrócić szczególną uwagę (rozkaz D. O. G. L. 131 p. 967).

O uzupełnienie personelu gospodarczego zwracać się do Intendenty O. G. W. Galeria Luksemburga, ppor. Banka, pokój 309, telefon 47, w sprawach żywnościowych—do por. Muszyńskiego (tamże) pokój 307 tel. 68; w sprawach mundurowych—do kpt. Lubeckiego (tamże) pokój 454 tel. 28.

Codziennie W. U. G. Płock, Modlin, Zegrze i Powązki zameldują stany: ludzi, koni i wyżywienia na godzinę 20-tą, przyczem W. O. U. G. Powązki poda oddzielnie właściwy stan W. O. U. G. oraz stan filji mieszczącej się przy C. U. G. Praga, magazyn Nr. 13.

Szef Intendent D. O. G. W.

(—) WENCEL
Pułkownik intendent.

(—) BOBICKI

Ppułk. Szt. Gen. i Szef Sztabu.

ROZŁOKOWANIE ARTYLERJI NA POZYCJI OBRONNEJ:

Grupa Modlin: Dowódca odcinka — Pułk. Malewicz.
 „ grupy art. Ppułk. Świętorzecki.

BATERJE:	1/21 p. a. p. 4	działa	75 m.m.	(Wyszogród)
alarmowa	1 p. a. c. 4	„	155 m.m.	
„	18 p. a. c. 4	„	75 m.m.	
„	18 p. a. c. 4	„	155 m.m.	
	1/18 p. a. c. 4	„	155 m.m.	Razem:
	2/18 p. a. c. 4	„	155 m.m.	8 dział 75 m.m.
	3/18 p. a. c. 4	„	155 m.m.	4 „ 120 m.m.
	4/18 p. a. c. 4	„	48 lin.	20 „ 155 m.m.
	6/19 p. a. c. 4	„	48 lin.	8 „ 48 lin.
pozycyjna	4	„	120 m.m.	4 „ 7 cal.
„	4	„	6 cal.	

Grupa Zegrze: Dowódca odcinka — Admirał Porębski
 „ grupy art. — Ppułk. Podonowski

BATERJE:	4/ 1 p. a. c. 4	działa	75 m.m.	
	5/ 1 p. a. c. 4	„	75 m.m.	Razem:
	7/16 p. a. p. 4	„	75 m.m.	16 dział 75 m.m.
	8/16 p. a. p. 4	„	75 m.m.	2 „ 105 m.m.
7-ej Bryg. Rez.	2	„	105 m.m.	6 „ 6 cal.
pozycyjna	6	„	6 cal.	

Grupa Radzimin: 11 d. p. Dowódca odcinka — Pułk. Jaźwiński
 „ grupy art. — Pułk. Łódziński

BATERJE:	2/ 11 p. a. p. 2	działa	75 m.m.	
	3/ 11 p. a. p. 3	„	75 m.m.	
	1/ 20 p. a. p. 4	„	75 m.m.	
	2/ 20 p. a. p. 4	„	75 m.m.	Razem:
	3/ 20 p. a. p. 4	„	75 m.m.	25 dział 75 m.m.
	4/ 20 p. a. p. 4	„	75 m.m.	8 „ 77 m.m.
	1/201 p. a. p. 4	„	75 m.m.	4 „ 120 m.m.
	2/201 p. a. p. 4	„	75 m.m.	4 „ 155 m.m.
alarmowa	1 p. a. p. 4	„	75 m.m.	
pozycyjna	4	„	155 m.m.	
„	4	„	120 m.m.	

Grupa Miłosna: Dowódca odcinka — Gen. Ppor. Falewicz
 „ grupy artylerji — Pułk. Hulanicki

BATERJE:	3/201 p. a. g. 4	działa	77 m.m.	
	4/201 p. a. p. 4	„	77 m.m.	Razem:
	1/4 p. a. g. 4	„	10 cm.	2 działa 75 m.m.
	2/4 p. a. c. 4	„	155 m.m.	8 „ 77 m.m.
pozycyjna A.K.D.	2	„	3 cal.	6 „ 10 cm.
„	2	„	75 m.m.	2 „ 120 m.m.
„	2	„	10 cm.	4 „ 135 m.m.
„	2	„	120 m.m.	2 „ 3 cal.
„	10	„	6 cal.	10 „ 6 cal.

Grupa Góra Kalwarja: Dowódca odcinka —
 „ grupy artylerji — Pułk. Bool

BATERJE: 5/201 p. a. p. 4 działa 77 m.m.
 6/201 p. a. p. 4 „ 77 m.m.
 2/VIII d. a. k. 4 „ 3 cal.
 alarmowa I d. a. k. 4 „ 3 cal.

Razem:
 8 dział 77 m.m.
 8 dział 3 cal.

Rezerwa: 2/1 p. a. p. 4 działa 75 m.m. (baterja zgłosiła pogotowie marszowe do N. D., poczyniono starania celem oddania jej do dysp: D-twa Art.).

Włączna obsada działowa na pozycji obronnej wynosi:

55	dział	75	m.m.
24	„	77	m.m.
10	„	120	m.m.
2	„	105	m.m.
28	„	155	m.m.
6	„	10	cm.
8	„	48	lin.
10	„	3	cal.
20	„	6	cal.

Za zgodność:

E. RODZIEWICZ w. r.
 Gen. Ppor.

Major i Szef Oddz. Oper.

W.D.

GUBERNATORSTWO WOJSKOWE

m. WARSZAWY.

ROZKAZ Nr. 3.

Warszawa, dnia 3 września 1920 r.

§ 1. W celu przeprowadzenia kontroli nad właściwym i z ustawami zgodnym wykorzystaniem lokali zarekwirowanych w m.st. Warszawie dla osób i urzędów wojskowych ustanawia się przy Gubernatorstwie Wojskowym Warszawy Komisję kontrolującą mieszkaniową.

§ 2. W skład tej Komisji wchodzi:

Prezes: Pułkownik Stanisław Liawski

Członkowie: rotmistrz Dr. Jerzy Kwiatkowski

Personal kancelaryjny tej Komisji składa się z :

3 pisarzy

1 stenotypistki

2 żandarmów

2 ordynansów służbowych.

§ 3. Komisja Kontrolująca Mieszkaniowa przy Gubernatorstwie Wojskowym Warszawy ma za zadanie:

a/ kontrolę ścisłego przestrzegania ustawy z dnia 27. listopada 19 / Dz. U. No. 92 z dnia 11. grudnia 1919 / i rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego / Dz. U. No. 3 z dnia 17. stycznia 1920 poz. 15 / przez Urząd mieszkaniowy Magistratu m.st. Warszawy i Zarząd Kwaterunkowy Garnizonu Warszawy;

b/ sprawdzania tożsamości osób zamieszkujących w pomieszczeniach rekwirowanych przez wyżej wymienione urzędy;

c/ stwierdzenie prawa tychże osób do zajmowania pomieszczeń rekwirowanych;

§ 4. Celem skutecznego przeprowadzenia tych zadań przyskazuje Komisji Kontrolującej mieszkaniowej przy Gubernatorstwie Wojskowym Warszawy prawo:

a/ ustawicznego wglądu w akta i tok urzędowania Urzędu mieszkaniowego Magistratu m.st. Warszawy i Zarządu Kwaterunkowego Garnizonu Warszawy, nie czyniąc bezpośrednio żadnych zarządzeń.

b/ faktycznego sprawdzania tożsamości osób zajmujących pomieszkania rekwirowane przez wyżej wymienione urzędy,

c/ faktycznego sprawdzania prawa tychże osób do zajmowania pomieszkań rekwirowanych.

5. Komisji Kontrolującej mieszkaniowej przysługuje prawo inicjatywy przedstawienia Gubernatorowi Wojskowemu swoich wniosków w sprawach podpadających jej kompetencji, szczególnie wniosków w kwestjach nadużyć i działań nieprawidłowych urzędów i osób poszczególnych, mających związek z rekwizycją pomieszkań.

6. Komisja Kontrolująca mieszkaniowa ma prawo na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w przedmiocie wykonania ustawy o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszkań / Dz.U.No. 3 z dnia 17.stycznia 1920 r. poz. 15/ artykuł 10 wkraczać do wszystkich mieszkań miasta st. Warszawy bez asystencji policji, w celu dokładnej kontroli przeprowadzenia ustaw i rozporządzeń o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszkań.

7. Komisja Kontrolująca mieszkaniowa występuje w całym swoim składzie lub na mocy polecenia Prezesa Komisji w osobach poszczególnych członków Komisji.

L a t i n i k

za zgodność

/-/ Bobicki

Gen.ppor. i Gubernator
wojskowy Warszawy

ppłk.szt.gen. i szef sztabu

Otrzymują:

Adjutantura Gener.	2
M.S. Wojsk.	10
Sztab Generalny	10
Kom. Cywilny	25
Wydz. mieszkaniowy	3
Wydział kwaterunk.	2
D-two m. Warszawy	5
D.O.G. Warszawa	30
Rezerwa	13

100

Warszawa, dnia 9 września 1920 r.

R O Z K A Z D Z I E N N Y Nr. 4.

Nawała bolszewicka została odpartą od bram naszej stolicy.

Generałowi Zeligowskiemu, Generałowi Rządkowskiemu i tym dziel-
nym oddziałom co pierśią i czynem walecznym osłoniły stolicę wyrazi-
łem swoje uznanie jako D-ca 1. Armji.

Imię ś.p.ks.Skorupki , jako przykład patryetyzmu i waleczności
i imię ś.p.per.Pogonowskiego , który w najkrytyczniejszym momencie
obrony Warszawy - pierśią swych dzielnych żołnierzy i kosztem własne-
go życia położył tamę dalszemu posunięciu się wroga w kierunku Pragi-
już pozostało w pamięci stolicy i narodu.

Dziś chcę wspomnieć tych co przed walną bitwą i w czasie jej
trwania wyteżyli wszystkie swe siły nad utworzeniem podstawy dla dzia-
łai naszych walecznych oddziałów , potrafili zorganizować i wybitnie
wykorzystać patryetyzm społeczeństwa, wreszcie zachować spokój i bez-
pieczeństwo wśród ludności stolicy , wytwarzając dowód ufności dla
naszego dzielnego żołnierza.

Niech przyjmą w imieniu Najwyższej Służby moje uznanie przede-
wszystkiem reprezentanci Sojuszniczej Armji Francuskiej Gen.MOURREAU,
płk.RENOUX, płk.BANCILHON i płk.PACTON, którzy dokładali wszelkich sta-
rań aby ułatwić wykonanie mego zadania.

Gen.ppor.GASIECKI, D-ca O.G. Warszawa i jego Sztab, który w wy-
teżonej pracy realizował wszystkie moje zarządzenia organizacyjne ,
a także i operacyjne aż do przybycia Sztabu D-twa 1. Armji.

Gen.ppor.RODZEWICZ i cały skład D-twa Artylerji, Gubernatorstwa
i 1. Armji za wybitną działalność , która dała możność zorganizowania
artyleryjskiej obrony odcinka tak dalece, iż ona stano-
wiła jedną z najpotężniejszych podstaw całokształtu obro -

ny stolicy.

Gen.Ppor.WĘJTKO, Gen.ppor.RYBINSKI, płk.JAZWINSKI, którzy swe wybitne zdolności całkowicie poświęcili nad umocnieniem linii obronnych stolicy.

Gen.ppor.ZABOZYNSKI i Gen.ppor.MINKIEWICZ, którzy wykonywując w moim zastępstwie zlecenia natury wojskowej, a Gen.MINKIEWICZ jako mój zastępca w funkcji Gubernatora - wiele mi dopomogli przy wykonaniu mego zadania.

Gen.Ppor.ZAWADZKI, jako Dowódca Miasta i Komendant obrony "noyeau" i przepraw przez Wisłę - potrafił wprowadzić porządek, spokój i bezpieczeństwo.

Dzielny Komendant Modlina Płk.MALEWICZ - wybitnie przeprowadził mobilizację obozu warownego, wpajając w serca wszystkich podwładnych przekonanie, że Modlina nie oddamy.

Kontradmirał POREBSKI, który jako czasowy Dowódca w Zegrzu dołożył wszelkich starań, aby obronę tego odcinka jak najlepiej zorganizować:

Dziękuję dzielnym Oddziałom D.O.G. Warszawa i podległym wprost Gubernatorstwu za ich wybitny udział w chwili najpoważniejszej od momentu naszego odrodzenia.

Komisarz cywilny Pan ZYHLINSKI - w trudnym zadaniu administrowania terenu Gubernatorstwa w chwili natarcia wroga - wywiązał się znakomicie, nie tylko przez fachową inicjatywę, lecz hart jego ducha, niezłomne zaufanie w zwycięstwo nadako spokoju i planowości przy wykonywaniu moich zarządzeń.

Wojewoda Warszawski Pan SOETAN i Komisarz Rządu Pan ANUSZ oraz ich podległe urzędy znakomicie przyczynili się do zachowania spokoju i bezpieczeństwa stolicy i okolicy, a przez zrozumienie doniosłości chwili - uciążliwe dla ludności świadczenia wojenne zostały wykonane terminowo i sprawnie.

C U D N A D W I S Ł A przede wszystkim polegał na przekamaniu psychologii odwrotu na psychologię

zwycięstwa, dając możność przejścia do miążdzącej wroga akcji zaczepnej.

Obecność NACZELNEGO WCEZA i Dowódcy Frontu Gen. HAL-
LERA przy Oddziałach w najbardziej krytycznych momentach, oso-
bisty przykład generałów ZELIGOWSKIEGO i RZĄDKOWSKIEGO i wy-
bitne poparcie akcji wojennej przez cały naród, a bezpośrednio
przez ludność stolicy przetworzyły w cofanie się w natarcie,
złęczenie w rzeźkość, odwrót w zwycięstwo.

Wybitny udział społeczeństwa reprezentowały Rada
Obronę Stolicy, Robotniczy Komitet Obronę Warszawy i cały sze-
reż instytucji dobroczynnych i społecznych, których tutaj pro-
szę przyjąć moje uznanie i podziękę.

Dziękuję wszystkim tym, co zaproponowali swoje si-
ły, wiedzę w chwili najbardziej przełomowej - ażeby dopomóc mi
w organizacji obrony Warszawy - a w liczbie ich tam inżynierom,
technikom i robotnikom, którzy przyjęli czynny i wybitny udział
w tworzeniu tych umocnień, gdzie zmęczony duch żołnierza wypo-
czął i nabrał siły do nowych zwycięstw ku chwale Ojczyzny.

Wojskowość i Stolica nigdy nie doceni tych wy-
bitnych zasług, które położyła Straż Obywatelska na terenie Gu-
bernatorstwa, dając możność wysłania na front Oddziałów etapo-
wych i wartowniczych, które nie dając przykład wysokiego poświę-
cenia się i sprawności służbowej, wiecąc przykładem patrio-
tyzmu i podkreślając wybitnie, że ^wchwila niebezpieczeństwa -
Polska, jest jeden mąż, broni swych praw i niepodległości.

WOJSKOWY GUBERNATOR M. WARSZAWY

L A T I N I K . . .

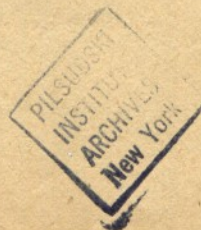
Generał - Pporucznik

Z... z... odność :

Stef sztabu Gubernatorstwa

Bobicki. -

Ppłk. szt. gen.

WOJSKOWY
GUBERNATOR WARSZAWY

L. dz. 419/20. J.W.

Warszawa dnia 31. sierpnia 1920.

DO

NACZELNEGO WODZA

Na Nr. 10919/Org Oddział I Sztabu M.S. Wojsk.

Walki o obronę stolicy wykazały cały szereg niedopuszczalnych braków, powodowanych pośpiechem i chaosem w przygotowaniu akcji obronnej.

Na podstawie tych doświadczeń - przedkładam projekt zakresu działalności Gubernatorstwa pod względem wojskowym i uważam wszystkie zamierzone prace za ważne i niezbędne, jak ze względu na dobro Państwa, tak i dla uniknięcia zarzutu lekkomyślnego traktowania sprawy obrony stolicy, która zawsze będzie objektem działań zaczepnych - bolszewików, Rosjan lub Niemców.

Dla wykonania tego zadania uważam za niezbędne :

- 1/. uprawnienie mojego mianowania i zakresu działalności dla uniknięcia ciągłych zmian, dekretem Naczelnego Wodza.
- 2/. uzupełnienie Sztabu D.O. Genu przez sformowanie Wydziału III sztabu /Soficerów/ i D-twa Artylerji z gen. Rodzewiczem na czele - według już przedłożonych etatów.
- 3/. pozostawienie Szefem Sztabu Gubernatorstwa i równocześnie D.O. Genu ppłk. szt. gen. BOBICKIEGO, którego znajomość wszystkich warunków i elementów byłej bitwy pod Warszawą da możliwość pokierować prace organizacyjne sztabu Wojskowego Gubernatorstwa dla przygotowania skutecznej obrony z wykorzystaniem praktycznych danych byłego boju i uniknięcia braków organizacyjnych i operacyjnych, które on wykazał

W razie niemożliwości dania mi wymienionych warunków, jedynie umożliwiających wykonanie powierzonego mi zadania - proszę o uchylenie mojej nominacji, jako

Gubernatora Wojskowego Warszawy lub formalne zwolnienie
mnie od wykonania prac w przedłożonym zakresie mej dzia-
łalności wymienionych.-

Gubernator Wojskowy m. Warszawy

Latnicki

Generał - Pporucznik

Przedkłada się :

Naczelnemu Wodzowi

Ministrowi Spraw Wojskowych

Szefowi Sztabu Generalnego

Warszawa dnia 1. września 1920.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI WOJSKOWEGO GUBERNATORSTWA

Pod względem wojskowym :

Obrona w czasie bezpośredniego niebezpieczeństwa stolicy Państwa łącznie z obroną trójkąta Modlin-Zegrze-Warszawa-Góra Kalwarja, a w tym celu :

a/ przygotowanie planu obrony

b/ opracowanie planu mobilizacji środków wojennych, rządowych i społecznych, dla skutecznej obrony stolicy. Zużytkowanie formacji ochotniczych Straży Obywatelskiej. Przystosowanie ruchu kolejowego i tramwajowego do potrzeb obrony stolicy, zużytkowanie w tym celu instytucji dobroczynności publicznej.

c/ planowe prowadzenie robót fortyfikacyjnych w celu umocnienia samego trójkąta oraz przyczółków mostowych na linii Bugu i Liwca

d/ opracowanie planu organizacji obrony artyleryjskiej trójkąta, wykorzystując przede wszystkim znajdujące się w Państwie działa pozycyjne, nieużyteczne dla wojny ruchomej.

e/ opracowanie, w porozumieniu z czynnikami społecznymi i rządowymi planu zaopatrzenia załogi stolicy w środki aprowizacyjne, oraz opracowanie planu zaopatrzenia materialnego załogi.

f/ opracowanie planu i uprzednie porozumienie się z odpowiednimi czynnikami w sprawie wydania zarządzeń Gubernatora, niezbędnych dla utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego.

g/ ochrona umocnień na terenie trójkąta, oraz podtrzymanie ich w stanie odpowiedniej wartości bojowej.

h/ opracowanie w porozumieniu z czynnikami rządowymi i społecznymi planu zarządzeń sanitarnych z wykorzystaniem instytucji sanitarnych rządowych i społecznych i wypracowanie planu mobilizacji wszelkich zakładów sanitarnych dla potrzeb obrony stolicy.

Opracowanie planu ruchu i transportów rannych i chorych.

i/ opracowanie planu łączności Obozu Warownego Warszawa, oraz planu zmilitaryzowania instytucji telegraficzno-telefonicznych dla celów obrony stolicy.

UWAGA . Powyższy zakres działania Wojskowego Gubernatora Warszawy jest niezbędny dla usystematyzowania różnych rozkazów i rozporządzeń Wojskowego Gubernatora, które były wydawane przez niego w czasie ostatniej obrony Warszawy pod naciskiem warunków i nagłej potrzeby, być może, bez należytego systemu i nawet chaotycznie. Gdyby nawet istnienie Wojskowego Gubernatorstwa było uznane za niekonieczne, to w każdym razie powyższe prawa i obowiązki powinny przysługiwać D.O.Genu.

WOJSKOWY GUBERNATOR M. WARSZAWY

L A T I N I K m.p.

Generał - Pporucznik

Za zgodność :

Szef sztabu Gubernatorstwa

Bobicki

Ppułkownik sztabu generalnego

MACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 59497, dnia 4/10 1920 r.